

Die superintelligentie komt nog; eerst moeten onze kinderen verslaafd worden

Sandra Olsthoorn

Meta en OpenAI komen met apps voor superkorte AI-filmpjes: brainrot op steroïden dus. De AI-bedrijven beloven superintelligentie, maar eerst moeten sociale media blijkbaar nóg verslavender worden gemaakt.

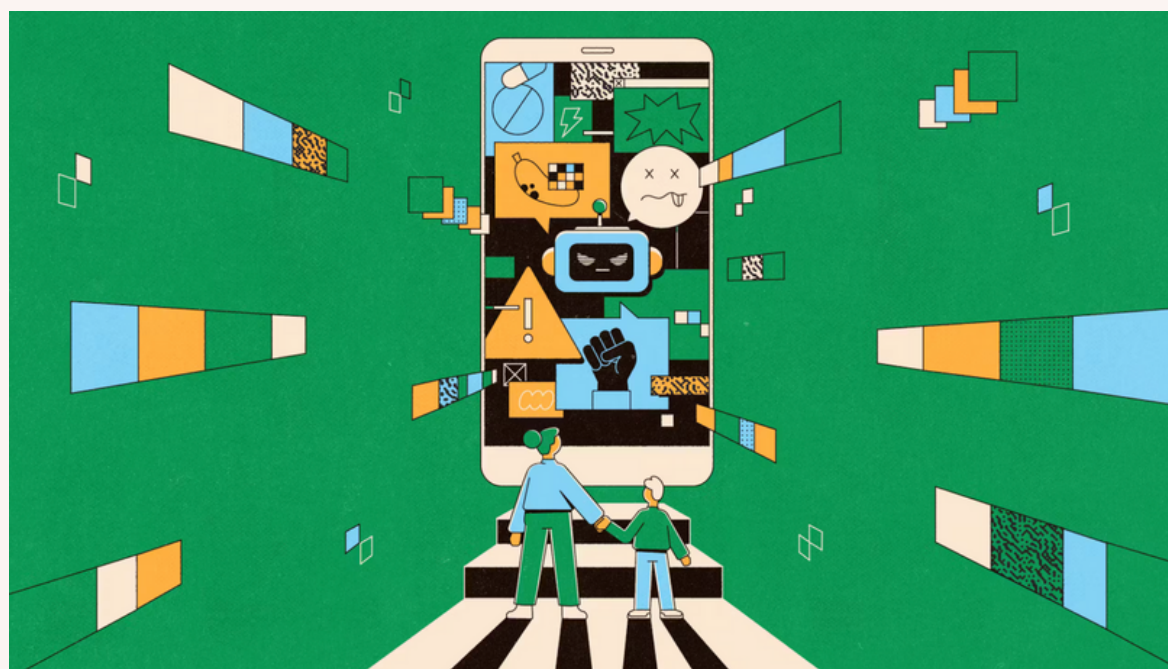
Alexandr Wang wordt gezien als een van de briljantste geesten van zijn generatie. Als tiener won hij prijzen op prestigieuze wiskundewedstrijden, op zijn 19de richtte hij ScaleAI op, en op zijn 24ste werd hij met dat bedrijf de jongste selfmade miljardair ooit. Afgelopen zomer haalde Meta's Mark Zuckerberg hem binnen met een investering van bijna \$15 mrd en gaf hem de leiding over de AI-divisie.

Wang zei ooit dat hij minstens zoveel impact wil hebben als zijn ouders: natuurkundigen die het heelal onderzoeken bij het beroemde Los Alamos National Laboratory. Dat is het instituut waar de atoombom werd ontwikkeld. Zouden zij trots zijn op wat hij nu doet?

Vorige week lanceerde Meta onder Wangs leiding Vibes: een feed van korte, volledig met AI gemaakte filmpjes. Denk: flitsen van een cocktaildrinkende vos, een skatende jongen tussen roze wolken, en onder water boksende beren. Pure brainrot, en dan op steroïden.

Dat langdurig smartphonegebruik en sociale media ongezond zijn voor kinderen, daar twijfelt bijna niemand meer aan. Maar met behulp van AI gooit Meta er gewoon nog een schep bovenop. Ze gaan onze kinderen nog meer content voorschotelen die maximaal inspeelt op het verslavingsgevoelige deel van hun brein. Alles om nog meer advertenties te kunnen verkopen.

De AI-industrie belooft superintelligentie die kanker de wereld uit helpt of het klimaatprobleem oplost. Maar de prioriteit ligt duidelijk bij ouderwets geld verdienen. ChatGPT-maker OpenAI lanceerde deze week zijn eigen app voor korte AI-filmpjes. Google integreert AI-tools in YouTube Shorts.

AI-zooi

Zo'n tweet van Wang waarin hij Vibes aankondigt, voelt persoonlijk. Ik heb twee jonge kinderen, de oudste heeft onlangs zijn eerste mobiele telefoon gekregen. Hij werd 12 en zit net op de middelbare school. We hebben het nog lang kunnen afhouden, maar dit leek een natuurlijk moment. Mijn zoon was blij. Ik voelde me alsof we hem een handgranaat cadeau hadden gedaan.

Mijn kinderen kregen hun porties *skibidi toilet* en andere AI-zooi al via de tablet. Maar met de telefoon heeft de oudste voor het eerst ook WhatsApp, waar sinds kort Meta's AI standaard zit ingebouwd. Een functie die je als ouder niet kunt uitzetten.

Voor wie het nieuws afgelopen zomer heeft gemist: Meta is dat fijne bedrijf dat het aanvankelijk oké vond dat hun AI met kinderen sensueel getinte gesprekken voerde. Beleid dat expliciet werd goedgekeurd door juridische teams en de *chief ethicist*. Pas toen persbureau Reuters het interne stuk in handen kreeg waarin dit was vastgelegd en erover ging schrijven, werden fouten erkend en richtlijnen aangepast.

Er was meer nieuws over AI-bedrijven waar iedereen – maar ouders van jonge kinderen al helemaal – koude rillingen van zou moeten krijgen. De chatbot van xAI, Grok, begon in juli na een update Hitler te prijzen en refereerde naar zichzelf als ‘MechaHitler’. De posts werden snel weer verwijderd. Maar het kan blijkbaar zomaar gebeuren als grote baas Elon Musk zijn medewerkers opdraagt het algoritme een beetje op te hitsen.

En dan was er de zaak van de Amerikaanse tiener die zijn suïcidale gedachten met ChatGPT deelde. De chatbot praatte hem naar de mond, en stuurde de jongen nooit richting hulp in de echte wereld. In plaats daarvan hielp het systeem hem zijn zelfdoding te plannen.

‘Tweeduizend appjes!’

Ik ben niet anti-AI. Ik gebruik het zelf geregeld. Het is ook een geinig hulpmiddel voor mijn zoon bij zijn huiswerk. Woordjes stampen is bijvoorbeeld een stuk leuker als je een chatbot een quiz laat maken om je te overhoren.

Maar ik vertrouw deze bedrijven voor geen meter. En ik kan er dus niet bij dat iemand als Wang niet zijn intellect en macht inzet om AI te ontwikkelen die kinderen veilig houdt en bijvoorbeeld helpt met leren. Dat hij in plaats daarvan trots lijkt op de creatie van een constante stroom ziellose AI-filmpjes van een paar seconden.

Bij alcohol en tabak zijn er duidelijke regels voor verkoop aan minderjarigen: het mag gewoon niet. Maar maak je verslavende producten die zijn ontworpen om de aandacht van kinderen te kapen, ze uren per dag aan een scherm geplakt te houden en hun hersenen te frituren met inhoudsloze zoi? Ga je gang!

Ik heb mijn zoons geprobeerd uit te leggen dat hun vader en ik vooralsnog de enigen zijn die staan tussen hen en een paar steenrijke bedrijven waar heel slimme mensen werken. Mensen die precies weten wat ze moeten doen om domme, luie consumenten van ze te maken. Want daaraan is het goed verdienen. Niet aan kinderen die lekker buiten spelen. ‘We zitten samen in het verzet!’ probeerde ik mijn zoons enthousiast te maken voor de gezamenlijke strijd tegen Zuckerberg, Wang en co. Ik dacht even dat de boodschap aankwam.

Een paar dagen later belde ik de 12-jarige, toen die wel heel lang wegbleef van voetbal. Hij nam meteen op. Mijn zoon was onderweg met zijn fiets gestopt om zijn telefoon te checken, die maar was blijven zoemen. ‘Ik heb wel tweeduizend appjes!’ klonk het lichtelijk gestrest aan de andere kant van de lijn. De klassenapp was een zee van AI-plaatjes, zag ik, toen ik het later checkte.

De illusie dat wij als ouders dit monster onder controle kunnen houden, was ik direct kwijt.